

28.7.2024 10. helluntain jälkeinen sunnuntai

Päivän epistola

”Jumala näyttää asettaneen meidät apostolit vihoviimeisiksi: olemme kuin kuolemaantuomitut areenalla, koko maailman katseltavina, enkelien ja ihmisten. Me olemme hulluja Kristuksen tähden, te viisaita Kristuksessa. Me olemme heikkoja, te voimakkaita; teitä kunnioitetaan, meitä halveksitaan. Yhä edelleen me kärsimme nälkää ja janoa ja kuljemme puolialastomina, meitä pahoinpidellään, me vaellamme paikasta toiseen ja hankimme toimeentulomme omin käsin kovalla työllä. Meitä herjataan, mutta me siunaamme. Meitä vainotaan, mutta me kestämmme. Meistä puhutaan pahaa, mutta me puhumme hyvää. Tähän päivään saakka olemme olleet koko maailman kaatopaikka, ihmiskunnan pohjasakkaa. En kirjoita tätä tuottaakseni teille häpeää, vaan ojentaakseni teitä kuin rakkaita lapsiani. Vaikka teillä Kristukseen uskovina olisi tuhansia kasvattajia, teillä on vain yksi isä. Minähän teidät olen evankeliumia julistamalla synnyttänyt Kristukseen Jeesukseen uskoviksi. Kehotan teitä siis noudattamaan omaa esimerkkiäni. (1. Kor. 4: 9 – 16)

Tämänpäiväisen tekstin ymmärtämiseksi pitää olla hieman taustatietoa. Paavalia on kritisoitu Korinttissa. Sinne oli syntynyt ”puolueita” asettuen aina jonkin tietyn kirkollisen toimijan kannattajaksi jotain toista vastaan. Näin Paavalillekin oli muodostunut oppositio. Osaan korinttilaisista vaikutti yksi sen ajan suurista filosofioista: stoalaisuus. Sen mukaan viisaus on kuninkailla. Juuri ennen tekstimme alkua, Paavali oli kirjoittanut korinttilaisille: ”Te olette näköjään jo kylläisiä, teistä on tullut rikkaita, olette päässeet kuninkaiksi – toisin kuin me.” Paavali oli arvostellut opposition toimintaa sarkastisesti, nyt hän siirtyy ironiaan. Hänen sanojensa merkitys on erilainen kuin tavallisesti, usein juuri päinvastainen.

Paavali kuvaa julistajia kärsivinä ja taisteluissa olevina, mutta korinttilaisia jo tulevan Jumalan valtakunnan omistavina. Julistajat ovat hulluja, heikkoja ja halveksittuja, korinttilaiset viisaita, voimakkaita ja kunnioitettuja. Tämä siis pitää ymmärtää juuri päinvastaisesti.

Paavali kuvaa julistajan työn vaikeuksia: pahoinpitelyt, jatkuva matkustaminen, itsensä elättäminen omalla työllä, ihmisten pahanpuhuminen. Kaikkeen tähän apostolit suhtautuvat siunaamalla vainoajia.

Paavalin kirjoittaman tekstin tarkoitus on ojentaa korinttilaisia, niin kuin ojennetaan ”rakkaita lapsia”. Paavali toteaa, että korinttilaisilla on voinut olla paljon (tuhansia) kasvattajia, mutta heillä on kuitenkin vain yksi isä. Sana kasvattaja tässä yhteydessä tarkoittaa luotettua orjaa, jonka tehtävä oli

saattaa poikia ja ohjata heitä oikeaan elämään, he eivät olleet kuitenkaan opettajia sanan nykyisessä mielessä. Paavali on isä siinä mielessä, että hänen julistamansa evankeliumin tuloksena korinttilaiset olivat menneet kasteelle ja syntyneet uudestaan.

”Kehotan teitä siis noudattamaan omaa esimerkkiäni.” Kristuksen elämä on malli jokaiselle kristitylle. Meidän tulee elää olemalla kuin ”peilejä”. Toimintamme tulee olla sopusoinnussa Kristuksen toiminnan kanssa. Paavali pyrki toimimaan näin ja siksi hän on esimerkki siitä, miten tulisi toimia.

Päivän evankeliumi

”Kun he palasivat väkijoukon luo, Jeesuksen eteen tuli mies, joka polvistui ja sanoi: ”Herra, armahda poikaani! Hän on kuunvaihetautinen, ja hänen tilansa on kovin huono. Hän kaatuu usein, milloin tuleen, milloin veteen. Minä toin hänet opetuslastesi luo, mutta he eivät pystyneet parantamaan häntä.” Silloin Jeesus sanoi: ”Voi tätä epäuskoista ja kieroutunutta sukupolvea! Kuinka kauan minun vielä on oltava teidän keskuudessanne? Kuinka kauan minun pitää kestää teitä? Tuokaa poika tänne.” Jeesus käski ankarin sanoin pahan hengen poistua, ja se lähti pojasta. Siitä hetkestä poika oli terve. Kun he olivat taas keskenään, opetuslapset kysyivät Jeesukselta: ”Miksi me emme kyenneet ajamaan sitä henkeä pojasta?” ”Koska teillä on niin vähän uskoa”, vastasi Jeesus. ”Totisesti: jos teillä olisi uskoa edes sinapinsiemenen verran, te voisitte sanoa tälle vuorelle: ”Siirry täältä tuonne”, ja se siirtyisi. Mikään ei olisi teille mahdotonta. Tämä laji ei lähde muulla kuin rukouksella ja paastolla. Kun he taas yhdessä kulkivat Galileassa, Jeesus sanoi heille: ”Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet, mutta kolmantena päivänä hänet herätetään kuolleista.” He tulivat tästä hyvin surullisiksi.” (Matt. 17: 14 – 23)

Teksti löytyy myös Markukselta (Mark. 9: 14 - 29) ja Luukkaalta (Luuk. 9: 37 – 43). Tätä aikaisemmin Jeesus oli kolmen opetuslapsensa, Pietari, Jaakobin ja Johanneksen, kanssa ollut vuorella, missä opetuslapset olivat nähneet Jeesuksen kirkastuneena. Palatessaan vuorelta he kohtasivat väkijoukon.

Jeesuksen luo tullut mies pyysi häneltä apua. Matteuksen mukaan mies nimitti Jeesusta Herraksi, Markus käytti sanaa opettaja. Matteus kuvaa miehen polvistuvan Jeesuksen eteen. Ele osoittaa miehen uskoa Jeesukseen. Kuunvaihetauti on muinainen tapa kertoa epilepsiasta. Tautikohtaus voi olla hengenvaarallinen, niin kuin isä kuvaa: ”Hän kaatuu usein, milloin tuleen, milloin veteen.” Mies oli jo pyytänyt apua Jeesuksen opetuslapsilta, mutta nämä eivät kyenneet auttamaan.

”Voi tätä epäuskoista ja kieroutunutta sukupolvea” on lainaus Vanhasta testamentista (5. Moos. 32: 5, 20). Jeesuksen sanoma tässä tarkoittaa niitä ihmisiä, jotka eivät usko Jumalaan. Jeesus lieventää hieman myöhemmin sanojaan opetuslasten suhteen toteamalla, että heillä on ”vähän uskoa”. Miksi Jeesus sanoi näin? Puhuiko Hän apua pyytäneestä miehestä ja tämän olemattomasta uskosta. Puhuiko Hän opetuslapsistaan? Vai oliko kyseessä vain yleinen toteamus? Meillä ei ole tähän täydellistä vastausta. Voimme olettaa, että sanat olivat osoitetut kaikille tässä mainituille ryhmille.

”Kuinka kauan minun vielä on oltava teidän keskuudessanne?” Tämä lause tuo esille uuden puolen Jeesuksessa. Hän tietää maanpäällisen elämänsä päämäärän ja odottaa tulevaa kärsimystään. Sillä Hän haluaa palata takaisin Isänsä luo.

Jeesuksen aikana kuunvaihetaudin aiheuttajaksi ajateltiin paha henki. Evankeliumi toistaa tämän ajatuksen: ”Jeesus käski ankarin sanoin pahan hengen poistua, ja se lähti pojasta.” Parantamisen muoto oli sanallinen. Nykyään tiedämme, että kyse on aivojen sähkötoimintojen ongelmista. Suurin osa syistä pystytään määrittelemään, mutta noin kolmasosa syistä on (vielä) tuntemattomia.

Opetuslapset olivat huolestuneita. Jeesus oli aikaisemmin lähettänyt heidät ja varustanut kyvyllä ajaa ulos pahoja henkiä (Matt. 10: 8). Nyt he kokivat epäonnistumisen. Olivatko he menettäneet sen, mikä heille oli annettu?

”Uskoa edes sinapinsiemenen verran”. Opetuslapsilla oli ”niin vähän uskoa” Heillä oli uskoa ymmärtämiseen ja hyväksymiseen, mutta ei riittävää luottamusta. ”Mikään ei olisi teille mahdotonta” on johdanto opetuslapsille uskon voimaan joka luottaa Jumalaan.

”Tämä laji ei lähde muulla kuin rukouksella ja paastolla” puuttuu vanhimmista käsikirjoituksista.

Seuraavana on Matteuksen evankeliumissa oleva toinen ennustus Jeesuksen kohtalosta. Se on niistä kaikkein lyhyin. Siinä yhdistetään Jeesus Ihmisen Pojaksi ja kerrotaan Hänen kärsimyksistään. Danielin kirja, jossa Ihmisen Poika esitetään, ei sisällä tietoa kärsimyksistä (Dan. 7: 13 – 14). ”Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin” sisältää ajatuksen, että Jumala antaa Hänet ihmisten käsiin (Juudaksen avustamana). ”Ihmisten käsiin” ei sisällä mainintaa juutalaisista tai pakanoista. ”Tappavat hänet” ei kerro kuolintapaa. ”Kolmantena päivänä hänet herätetään kuolleista” sisältää jälleen Jumalan toiminnan. ”He tulivat tästä hyvin surullisiksi” kertoo, että ainakin osan Jeesuksen opetuksesta opetuslapset ymmärsivät.

Jeesus valmistaa opetuslapsiaan, jotta he ymmärtäisivät, että Hän menee kärsimyksiinsä vapaaehtoisesti. Tarkoitus on, että opetuslapset eivät järkkäisi Hänen kärsimyksistään. Lisäksi jo etukäteen kiinnitetään huomiota ylösnousemukseen, josta on tuleva ilon lähde.